

ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ สำหรับครูผู้สอน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2

Using the supervision model by the workshop To develop special educational research For
school teachers Under the Office of Lamphun Primary Educational Service Area 2 .

อุเทน วีระคำ

ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
โรงเรียนเมธีวุฒิกร “วัดพระธาตุหริภุญชัย” 335 ถ.รอบเมืองใน ต.ในเมือง ลำพูน 51000
weeracome@hotmail.com

บทคัดย่อ

ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการวิจัยทางการศึกษาพิเศษสำหรับ
ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ 1) เพื่อ
เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ของครูผู้สอนก่อนและหลังการพัฒนาตาม
รูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวิจัยทางการศึกษาพิเศษของ
ครูผู้สอนก่อนและหลังการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) เพื่อเปรียบเทียบ เจตคติของ
ครูผู้สอนที่มีต่อการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ก่อนและหลังการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศ โดยการอบรมเชิง
ปฏิบัติการ และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนา ตามรูปแบบการนิเทศโดย
การอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ครูผู้สอนที่สมัครเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการการวิจัยทาง
การศึกษาพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตั้งแต่ ระยะเวลา 1 จนถึง ระยะเวลา 3 จำนวน
50 คน จาก 15 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนต้นแบบเรียนรวม และโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วม เครื่องมือที่ใช้ใน
การวิจัย ประกอบด้วย 1) ประเมินความสามารถในการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ 2) แบบวัดเจตคติของครูที่มีต่อการ
วิจัยทางการศึกษาพิเศษ 3) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ และแบบวัด
ความพึงพอใจ ของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที
(t-test) วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการศึกษาพบว่า ชุดฝึกอบรมเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.97/80.27 ความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครูหลังการฝึกอบรม ด้วยชุดฝึกอบรม เรื่อง การวิจัยทางการศึกษา
พิเศษ ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ย
หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อชุดฝึกอบรมเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาพิเศษเมื่อพิจารณา
จากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในระดับมาก ความสามารถในการวิจัยทางการศึกษาพิเศษของกลุ่มเป้าหมายหลัง
การพัฒนาตามรูปแบบ การนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ สูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 เจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อการวิจัยทางการศึกษาพิเศษหลังการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการ
อบรมเชิงปฏิบัติการ สูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการ
จัดการเรียนรู้อันของครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวิจัยทาง
การศึกษาพิเศษหลังเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการนิเทศ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ สปฐ.เขต 2

Abstract

The results of the use of the supervision model by the workshop To develop special educational research for teachers Under the Office of Lamphun Primary Educational Service Area Office 2, there are 4 objectives: 1) to compare knowledge and understanding about special educational research Of teachers before and after development according to the supervision model by the workshop 2) To compare the ability of research in special education of teachers before and after development according to the supervision model by the workshop. 3) to compare Teachers' attitudes towards special educational research Before and after development according to the supervision model By the workshop and 4) To study the satisfaction of students with teachers who have developed According to the supervision model by the workshop. Target groups are Teachers who apply for workshops Special education research project of Lamphun Primary Educational Service Area Office 2, from Phase 1 to Phase 3, 50 students from 15 schools, including the prototype school, the total school And the school of co-management The tools used in the research consisted of 1) Assessing research ability in special education 2) Teacher attitude test for special education research 3) Test of knowledge and understanding about special educational research And the students' satisfaction scale. The statistics used in data analysis are mean, standard deviation. And t-test, data analysis by SPSS for Windows computer program

The study indicated that Training series on Special educational research For teachers Under the office Lamphun Primary Education Area 2, which was created with efficiency, is equal to 82.97 / 80.27. Knowledge and understanding about special education research of teachers after training With training kits on special educational research The participants had a higher understanding than before training. With statistical significance at the level of .01. The average score after training is higher than before training. The participants had a good attitude towards the training package on Special educational research, considering the average score of opinions at a high level Special education research capability of the target group after development according to the format Supervision by workshop Higher than before development With statistical significance at the level of .01. Teachers' attitudes towards special educational research after development according to the supervision model by the workshop Higher than before development With statistical significance at the level of .01. The satisfaction of students towards the learning management of teachers who developed according to the supervision model by the workshop The subject of special education research after studying is at the highest level.

Keyword: Supervision model, workshop, special educational research , Lamphun Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ในมาตรา 4 (5) กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2555 : หน้า, 17)

ในการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอิสระบนพื้นฐานความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขนั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอว่า ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ตรงตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ควรมีการแก้ไข กิจกรรมการเรียนรู้ใดเหมาะสมตามระดับศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้บ้าง กระบวนการที่ว่าเป็นการนำการวิจัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามา เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังที่กล่าวมา ที่เน้นการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดให้เป็นภารกิจของครูผู้สอน 3 ประการ ที่ต้องบูรณาการเข้าด้วยกัน คือ 1) จัดกระบวนการสอนและให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรา 24 (5) 2) ทำวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับการศึกษาตามมาตรา 30 และ 3) นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนตามมาตรา 30 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2555 : หน้า, 17)

ประเทศไทยเคยมีปัญหาเกี่ยวกับการทำวิจัยของครู ซึ่งในยุคสมัยหนึ่งพบว่ามีการจัดประชุมปฏิบัติการมากมายที่มีเป้าหมาย เพื่อให้ครูมีความรู้ด้านการวิจัยและนำไปใช้ในการขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ โดยเฉพาะงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษ การวิจัยที่เกิดขึ้นโดยมีเป้าหมายแบบนี้ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเท่าที่ควรเนื่องจากครูไม่ได้มุ่งหวังนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นวัตถุประสงค์หลัก นอกจากนี้กระบวนการวิจัยก็เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเมื่อได้รับตำแหน่งทางวิชาการก็มักจะยุติการวิจัยไม่ได้ทำวิจัยในประเด็นอื่น ๆ ต่อไป ด้วยความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับรูปแบบการทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครู จึงทำให้การพัฒนาครูหรือการจัดประชุมปฏิบัติการด้านการวิจัยทางการศึกษาพิเศษไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตการปฏิบัติจริงของครู หลักสูตรการวิจัยสำหรับครูเป็นการให้ความรู้ด้านการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ที่เป็นการวิจัยเชิงวิชาการ (Academic Research) เป็นงานวิจัยที่มีรูปแบบเฉพาะ แบบกรณีศึกษา Case Study ในรูปแบบ Single Subject Research Design ครูที่เป็นวิทยากรฝึกอบรมมักเป็นกลุ่มอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาหรือนักวิชาการที่สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา การพัฒนาครูด้านการวิจัยจะบรรลุสาระความรู้ที่เป็นกระบวนการวิจัยแบบเป็นทางการ (Formal Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่นักวิชาการใช้ในการทำวิจัยของตนเองอันมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาหรือขยายองค์ความรู้ในศาสตร์ของตนเอง การวิจัยแบบนี้มีหลักการวิจัยเคร่งครัดเพื่อให้ได้คำตอบที่ตอบคำถามการวิจัยได้อย่างหนักแน่นโดยนัยนี้ครูที่ใช้วิธีการวิจัยแบบเป็นทางการ (Formal Research) มาทำวิจัยปัญหาวิจัยของตนเองจึงมีปัญหาทำให้การวิจัยของครูไม่พัฒนาและก้าวหน้า

เท่าที่ควร เช่น 1) ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไม่เพียงพอ 2) การวิจัยแบบเป็นทางการจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการอาศัยเวลา แต่ด้วยข้อจำกัดด้านเวลาของครูผู้สอน จึงไม่เปิดโอกาสให้ครูมีเวลาในการศึกษาเอกสารหรือสร้างกระบวนการต่าง ๆ 3) การกำหนดปัญหากว้างเกินไปจึงได้คำตอบที่ไม่สามารถนำไปปรับปรุงหรือแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้ 4) หลักสูตรการฝึกอบรม ส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรเร่งรัด ซึ่งความจริงต้องฝึกฝนเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ (สุวิมล ว่องวานิช. 2559 : หน้า, 4-5)

จากสภาพที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้การทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครูไม่พัฒนาเท่าที่ควรส่งผลกระทบต่อการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากงานของครูเกี่ยวข้องกับพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหน้าที่ของครูนอกเหนือจากการสอนแล้วยังต้องคิดค้นหาแนวทางใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนและนำผลที่ได้จากการสืบค้นแนวทางเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป การทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษหรือพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพครู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2 มีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญ ของการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนมาโดยตลอด จะเห็นได้จากกรอบ กลยุทธ์ ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 6 กลยุทธ์ที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในจำนวนกลยุทธ์ที่ใช้พัฒนา ได้จัดให้มีโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษอย่างต่อเนื่อง โดยในปีการศึกษา 2563 ได้จัดทำโครงการฝึกอบรมปฏิบัติการการทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ในวันที่ 1-5 กรกฎาคม 2563 และกระตุ้นส่งเสริมให้ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้จัดทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษเพิ่มขึ้นโดยการจัดให้มีการประกวดคัดเลือกผลงานวิจัยตีพิมพ์คุณภาพของครูผู้สอนในงานมหกรรม Academic Symposium 2020 ในระหว่างวันที่ 3-4 กันยายน 2563 ซึ่งเมื่อทำการสรุปข้อมูลการส่งผลงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษเข้าคัดเลือก พบว่า ผลงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษในชั้นเรียนที่ครูส่งเข้าคัดเลือกมีจำนวน 5 ผลงาน ซึ่งถือว่าอย่างน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนครูทั้งหมดในโรงเรียนต้นแบบเรียนรวมและโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมรวมถึงครูพี่เลี้ยงเด็กพิการเขตพื้นที่การศึกษาที่มี 30 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2. 2563 : 3) นอกจากนั้นสถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดยังได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนในสังกัดด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง แต่ผลจากการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนโดยกระบวนการวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครูในสังกัด กับพบว่า ครูผู้สอนโดยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำวิจัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้สำเร็จลงได้ ปัจจัยหลายประการที่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครูทำวิจัยไม่ได้ เช่น ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไร ไม่มีที่ปรึกษา ไม่ได้เข้าอบรม ไม่มีตัวอย่างให้ดู ขาดเอกสารค้นคว้า ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร มองไม่เห็นความสำคัญของการทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษ หรือไม่มีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศ ช่วยเหลือในการคิดค้นหรือสร้างนวัตกรรม ขั้นตอนกระบวนการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูผู้สอนหลายคนที่มีความตั้งใจที่จะทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษ และลงมือทำวิจัยไปแล้ว แต่ครูไม่ทราบว่าจะมีวิธีการแก้ไขปัญหายังไง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ทำการศึกษารื่องการสำรวจสภาพปัญหา แนวทางการพัฒนาและการใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า สถานภาพด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและการใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอน ครูผู้สอนมี

ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยน้อย หรือไม่รู้เลย และส่วนใหญ่ได้ความรู้มาจากการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เป็นงานวิจัยในชั้นเรียน และงานวิจัยเชิงวิชาการ เชิงปฏิบัติการทั่วไป และมีความยินดีที่จะเข้ารับการอบรม โดยมีเงื่อนไขว่าจะกลับไปทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับน้อยมากหรือไม่มีเลย สาเหตุเพราะขาดประสบการณ์ ยังไม่ได้รับการอบรม ไม่มีความรู้ยังไม่เข้าใจ และไม่รู้จักขั้นตอนกระบวนการที่ถูกต้อง (กรมวิชาการ. 2554 : บทคัดย่อ)

จากปัญหาและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวิจัยทางการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีการฝึกทักษะเพื่อให้เกิดความชำนาญ จึงจะสามารถนำไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ ดังนั้น อาศัยประสบการณ์จากการเป็นผู้เข้ารับการอบรม การเป็นผู้ดำเนินการอบรม ตลอดจนการเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมในหลายปีที่ผ่านมา และความรู้และประสบการณ์ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารของนักวิชาการที่มีชื่อเสียง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูผู้สอนในเรื่องนี้ทำให้ทราบว่า การที่จะพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษให้บังเกิดผลดีนั้น ต้องอาศัยเทคนิควิธีการ หลักการ ลักษณะ รูปแบบเฉพาะ เป็นกรณีศึกษา ในรูปแบบงานวิจัยและวิธีการต่าง ๆ ให้ได้ผลดีนั้นขึ้นอยู่กับบริบท ความพร้อม แรงจูงใจ เจตคติ และการได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในระดับต่าง ๆ จึงจะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษให้ประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งวิธีการรับรู้ เรียนรู้ ของครูผู้สอนในลักษณะดังที่กล่าวมาข้างต้น ล้วนแล้วแต่ส่งผลให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ และแนวทางในการทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษ จนสามารถเขียนโครงร่างหรือเค้าโครงการวิจัย ที่ตนเองจะดำเนินการวิจัยได้เป็นอย่างดีแต่พอดำเนินการปฏิบัติการวิจัยจริง ๆ ในห้องเรียนหรือชั้นเรียนกับปรากฏว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่สามารถทำวิจัยต่อไปได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนขาดความมั่นใจ ขาดแรงสนับสนุน ขาดแรงจูงใจ และที่สำคัญขาดที่ปรึกษา จึงเป็นเหตุให้การทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษล้มเหลวหลายครั้งหลายครา สิ้นเปลืองงบประมาณของทางราชการไปไม่ใช่น้อย

จากความสำคัญ ความจำเป็น และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาในฐานะศึกษานิเทศก์ ที่รับผิดชอบกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ ในกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูนเขต 2 จึงได้เกิดแนวคิดที่จะช่วยเหลือครู ให้สามารถปฏิบัติการวิจัยทางการศึกษาพิเศษได้ โดยทดลองใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูด้านการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาด้วยตนเองจากคู่มือฝึกอบรมพัฒนาครูเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนทางการศึกษาพิเศษ โดยมีความคาดหวังว่า การนิเทศทั้ง 2 ส่วน จะช่วยให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานซึ่งกันและกัน เติมเต็มทักษะประสบการณ์ให้ผู้รับนิเทศให้สามารถทำงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษให้สำเร็จตามจุดประสงค์ของการพัฒนาหรือแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้เพราะว่า การฝึกอบรมปฏิบัติการ เป็นการนิเทศเพื่อให้ผู้รับการนิเทศได้ทำความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานซึ่งกันและกัน ส่วนคู่มือฝึกอบรมพัฒนาครูเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการจัดทำงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษ เป็นเอกสารที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้น โดยอาศัยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครูและผู้บริหารสถานศึกษา จากผลงานการเขียนและงานวิจัยทางการศึกษา

พิเศษของนักวิชาการ และครูผู้ปฏิบัติการวิจัยทางการศึกษาพิเศษจริง ที่จะช่วยให้ครูได้ศึกษาเนื้อหาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในลักษณะรายบุคคล หรือ กลุ่มย่อย ตามลำดับขั้นตอน และคำแนะนำที่กำหนดไว้ในเอกสาร ซึ่งจะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจดียิ่งขึ้นและสามารถ ฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนเกิดทักษะ ความรู้ ความเข้าใจพร้อมที่จะนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชั้นเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ และเมื่อมีปัญหาในขั้นตอนใดในระหว่าง การปฏิบัติในชั้นเรียน ก็จะได้รับคำแนะนำอย่างทันท่วงที ส่งผลให้การวิจัยทางการศึกษาพิเศษเรียน ประสบผลสำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ของครูผู้สอนก่อนและหลังการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครูผู้สอนก่อนและหลังการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ก่อนและหลังการพัฒนา ตามรูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาพิเศษสมัครเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการการวิจัยทางการศึกษาพิเศษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ตั้งแต่ ระยะเวลาที่ 1 จนถึงระยะที่ 3 จำนวน 50 คน จาก 15 โรงเรียนต้นแบบเรียนรวมและโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วม นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับครูผู้สอนในข้อ 1.1 จำนวน 50 คน ตามลักษณะกรณีศึกษาเป็นรายบุคคล ในรูปแบบงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษ จาก 15 โรงเรียน

เนื้อหา

เนื้อหาที่ผู้ศึกษานำมาส่งเสริมและพัฒนาในครั้งนี้ ประกอบด้วย คู่มือพัฒนาครูเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 1 เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง รายงานการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ คู่มือพัฒนาครูเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 2 เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง รูปแบบการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ คู่มือพัฒนาครูเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 3 เอกสารประกอบการอบรม เรื่องการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ (ฉบับสรุปเนื้อหา) คู่มือพัฒนาครูเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 4 เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การฝึกทักษะปฏิบัติ งานวิจัยทางการศึกษาพิเศษ คู่มือพัฒนาครูเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 5 เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง ตัวอย่างการเขียนงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษ

สรุปผลการศึกษา

จากการใช้ชุดฝึกอบรม การวิจัยทางการศึกษาพิเศษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพของกระบวนการ เท่ากับ 82.97 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.27 เท่ากับเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ความรู้ความ

เข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาพิเศษหลังการฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรม เรื่อง การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ผู้เข้า
อบรมมีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้เข้าอบรมมีเจตคติที่ดีต่อ
ชุดฝึกอบรมเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} =$
3.75, S.D. = 0.23) ความสามารถในการทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษของกลุ่มเป้าหมายหลังการพัฒนาตามรูปแบบ
การนิเทศโดยการการอบรมปฏิบัติการ สูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้ เจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อการวิจัยทางการศึกษาพิเศษหลังการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศ โดย
การการอบรมเชิงปฏิบัติการ สูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มี
ต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการวิจัย
ทางการศึกษาพิเศษหลังเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดคือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนมี
ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่ำสุดคือ ความเอาใจใส่ รัก และเมตตา
นักเรียน ผลงานวิจัยในทางการศึกษาพิเศษของครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการการอบรมเชิง
ปฏิบัติการโดยรวมมีคุณภาพมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.11) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก
18 ข้อ ปานกลาง 5 ข้อ ข้อที่มีคุณภาพสูงสุดคือ รายงานกระบวนการดำเนินการวิจัยไว้อย่างชัดเจน และวิธีการหรือ
กระบวนการในการรวบรวมข้อมูล มีความเหมาะสม ส่วนข้อที่มีระดับคุณภาพต่ำสุดคือ สรุปผลได้สมเหตุสมผล

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยการการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการวิจัยในทางการศึกษาพิเศษ
สำหรับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 2 ผู้ศึกษาพบประเด็นสำคัญได้แก่ ชุดฝึกอบรม
เรื่อง การวิจัยทางการศึกษาพิเศษที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.97/8027 เท่ากับเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่
กำหนดไว้ อภิปรายได้ว่าในชุดฝึกอบรมที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เพราะได้ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ
เริ่มจากการสำรวจปัญหาความต้องการของครูผู้สอน การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การปรึกษาผู้เชี่ยวชาญใน
ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อ และผู้เชี่ยวชาญด้านฝึกอบรม เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาชุด
ฝึกอบรมการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องรูปแบบของชุดฝึกอบรมการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ โดย
มุ่งหวังที่จะได้ชุดฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู กำหนด
โครงสร้างเนื้อหาและกิจกรรม และลงมือสร้างชุดฝึกอบรมการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ ซึ่งประกอบด้วยสื่อต่าง ๆ
คือ คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรม บทเรียน ใบงานและกิจกรรม การประเมินตนเอง หลังจากสร้างชุดฝึกอบรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว
จึงนำชุดฝึกอบรมดังกล่าวไปให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งและนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับครูแบบ
รายบุคคล (1 : 1) จำนวน 3 คน และแบบกลุ่มย่อย จำนวน 12 คน โดยในการทดลองแต่ละครั้ง ผู้ศึกษาได้หาประสิทธิภาพ
ของชุดฝึกอบรมด้วยทุกครั้งเพื่อหาข้อบกพร่องมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขชุดฝึกอบรมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งการ
ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นระบบส่งผลให้ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับ บุญชม ศรี
สะอาด (2556 : หน้า, 153-154) ที่ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของชุดการสอนซึ่งสรุปได้ว่า “จะต้องมีการนำไปทดลอง
เป็นรายบุคคลแบบ 1 : 1 ก่อน สังเกตพฤติกรรม ทดลองหาประสิทธิภาพ เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุง

แก้ไข ต่อจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มย่อยประมาณ 5-10 คน นำข้อบกพร่องที่พบ มาดำเนินการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง แล้วนำไปทดลองกลุ่มใหญ่ จนเชื่อถือได้ว่าเป็นชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ” สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชาย กมขุนทด (2550 : บทคัดย่อ) ได้สร้างชุดฝึกอบรมด้วยตนเองสำหรับครูประถมศึกษา เรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองมีประสิทธิภาพ 95.36/95.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ อภิญญา สิทธิภูมิมงคล (2555 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาชุดฝึกอบรม การวิจัยชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาและการทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ครูในจังหวัดนครปฐมที่ปฏิบัติงานอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งสนใจสมัครเข้ารับการอบรม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาและการทดลองใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หน่วยที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.75/81.53 และหน่วยที่ 2 มีประสิทธิภาพ 88.46/81.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ทั้งสองหน่วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ ไชยมาโย (2557 : หน้า, 253-258) ได้ทำการพัฒนาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการสอน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (วิทยาศาสตร์) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ที่พบว่า ประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมด้วยตนเองเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (วิทยาศาสตร์) มีประสิทธิภาพ 86.00/86.50

ผลงานวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาตามรูปแบบการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยรวมมีคุณภาพในระดับมาก ข้อที่มีคุณภาพสูงสุดคือ รายงานกระบวนการดำเนินการวิจัยไว้อย่างชัดเจน และวิธีการหรือกระบวนการในการรวบรวมข้อมูลมีความเหมาะสม ส่วนข้อที่มีระดับคุณภาพต่ำสุดคือ สรุปผลได้สมเหตุสมผล ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนกลุ่มเป้าหมายที่ส่งผลงานการวิจัยได้รับการพัฒนาจากรูปแบบการนิเทศที่มีประสิทธิภาพ ประกอบสื่อที่ใช้ในการพัฒนามีประสิทธิภาพ ตลอดจนการได้รับการนิเทศกำกับ ติดตามจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้ครูผู้สอนมีทักษะที่ดีในการทำการวิจัย และเขียนรายงานการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ แต่บางประเด็นเช่น การสรุปผลยังต้องปรับปรุง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา ใจวิถี (2557 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศ โดยกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผลของการใช้รูปแบบการนิเทศ โดยกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สรุปผลได้ดังนี้ 1) จำนวนครูผู้สอนที่ได้รายงานผลการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับจากการนิเทศฝึกอบรมตามรูปแบบการนิเทศ โดยกระบวนการจัดการความรู้ มีจำนวนครูผู้สอนที่ส่งผลงานการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 653 คน จากจำนวนครูผู้สอนที่เข้ารับการนิเทศฝึกอบรม 792 คน คิดเป็นร้อยละ 82.45 2) ผลที่เกิดขึ้นหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ เป็นผลงานการวิจัยในชั้นเรียนในปี 2558 มีจำนวน 653 เรื่อง และจำนวนผลงานการวิจัยในชั้นเรียน 4 ลำดับแรก เป็นกลุ่มผลงานที่ได้พัฒนาพฤติกรรมผู้เรียน (ด้านจิตพิสัย) ร้อยละ 28.79 กลุ่มผลงานที่พัฒนาผู้เรียนในกลุ่มวิชาสามัญและพื้นฐาน ร้อยละ 22.97 กลุ่มผลงานที่พัฒนาผู้เรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม ร้อยละ 20.06 และกลุ่มผลงานที่พัฒนาผู้เรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรม ร้อยละ 19.60 จำนวนผลงานการวิจัย ในชั้นเรียนทั้ง 653 เรื่อง เป็นผลงานที่ครูผู้สอนได้คิดค้นนวัตกรรมในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน โดยใช้วิธีการประยุกต์วิธีการจัดการเรียนสอนเป็นหลัก ร้อยละ 82.24 และผลงานที่ครูผู้สอนได้คิดค้นนวัตกรรมประเภทสื่อประกอบการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ ร้อยละ 17.76 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนิวัต ภิรมย์สุข

(2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาครูผู้สอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ประเภทวิชาอุตสาหกรรมในอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรีผลการวิจัยพบว่า 1) การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านความรู้ ความเข้าใจ จำนวน 42 คน หลังการอบรมการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนพบว่า ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ดี โดยวิเคราะห์จากระดับความรู้ ความเข้าใจของครูผู้สอนหลังการเข้ารับการอบรมทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแล้ว ในเรื่อง ความสำคัญ ของการวิจัย การวิเคราะห์ปัญหา การศึกษาเอกสาร เครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนโครงการวิจัย กระบวนการวิจัยการเขียนรายงานการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน ด้านความสามารถในการเขียนโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หลังการอบรมการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแล้วพบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถ การเขียนรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการได้อย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามขั้นตอนการวิจัย นอกจากนี้ กระบวนการวิจัยสามารถนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนและเข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน นักศึกษาโดยเริ่มตั้งแต่การตั้งชื่อเรื่อง การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง การระบุตัวแปร ที่ศึกษา การให้คำจำกัดความ การระบุหลักการแนวคิด การระบุขั้นตอนการวิจัยและการเก็บข้อมูล โดยภาพรวมเท่ากับ $\bar{X} = 4.47$ S.D. = 0.48 ระดับความสามารถอยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

1. ในกรณีที่น่าชุดฝึกอบรมไปศึกษาด้วยตนเองนั้น คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมนั้น บว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้ใช้ควรศึกษาวิธีการใช้อย่างละเอียด และปฏิบัติตามกิจกรรมให้ครบทุกขั้นตอน ในกรณีที่เป็นกิจกรรมกลุ่ม ผู้ใช้สามารถปฏิบัติแบบรายบุคคลได้ ทั้งนี้ต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคู่มือการใช้ จึงจะเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ อีกทั้งผู้ใช้ควรศึกษาหรือเรียนรู้จากสื่ออื่นๆที่เกี่ยวข้อง ที่มีผู้สร้างหรือพัฒนาไว้จะส่งผลต่อการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

2. ในการจัดการอบรมในลักษณะกลุ่มใหญ่ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนมาก ผู้ดำเนินการฝึกอบรมควรสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เข้าอบรม บรรยากาศการฝึกอบรม เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม เพื่อจะได้กำหนดกิจกรรมให้เหมาะสม และต้องเตรียมความพร้อมในการที่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที ท้ายสุดของการฝึกอบรมในแต่ละหน่วย ควรมีการสรุปเนื้อหาและความคิดรวบยอดให้กับผู้เข้าอบรม เพื่อจะได้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาครูด้านอื่น ๆ โดยรูปแบบการนิเทศโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับรูปแบบการนิเทศอื่น

2. ควรมีการพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ โดยการใช้เทคนิคอื่น ๆ เช่น เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในการรวบรวมข้อมูล อาจทำให้ได้ลักษณะของสื่อในชุดฝึกอบรมแตกต่างกันออกไป ส่งผลต่อการนำไปใช้ได้กว้างขวางมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2552). *วิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

- _____. (2554). การสำรวจสภาพปัญหา แนวทางการพัฒนาและการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- กานดา พูนลาภทวี; และวรรณดี แสงประทีปทอง. (2555). การทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครูในโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการศึกษาพิเศษ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559, จาก<http://www.onec.go.th/doc_onec/46039/46039.pdf>
- ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. (2554). เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยทางการศึกษาพิเศษ. พิมพ์ครั้งที่ 4. ฉะเชิงเทรา : งามช่าง.
- ทวีศักดิ์ ไชยมาโย (2557). การพัฒนาชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการสอนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของครูแกนนำปฏิรูปการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (วิทยาศาสตร์). นครพนม : เอกสาร สน.ที่ 8/2555 หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม.
- ทรัสดี สุขโต. (2559). ประสิทธิภาพการพัฒนาแบบการทำวิจัยทางการศึกษาพิเศษของครู โรงเรียนวัดอรุณี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2559 จาก <http://www.thaied-research.net/db_system/mydocs/R0003.doc>
- ทัศนาศา แสงศักดิ์. (2553). การวิจัยทางการศึกษาพิเศษ. วารสารวิชาการ. 3(85) : 72-77.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2551). การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- Carter, James Albert. (1998). “The systematic development of a video-based self-Instructional interview Training package.” **Dissertation Abstracts International**. 58 May : 6229-B.
- Foshay, A. W. (1998). Action Research in the Nineties. **The Educational Forum**. (Winter). pp.:108-112. Webpage : <http://ednet2.car.chula.ac.th>.(August 2 ,1999).
- Hass, C. Glen, (1947). “In-service Education Today.” **In-Service Education**. Fifty-Sixty Yearbook of the National Society for the Study of Education. Pp. 13-34, Chicago : the University of Chicago Press.
- Johnson, C.S.; & Kromann-Kelly,L. (1995). Using Action Research to Assess Instruction. *Readign Horizons*. Vol’ 35(3) : 199-208. Webpage : <http://ednet2.car.chula.ac.th> (August 2, 1999).
- Krepps Karen A. (1986). “The effects of an experimental computer training program on Effective job Responses for employees converting to an automated operation (Organizational Behavior, Attitude, Operations research).” **Dissertation Abstracts International**. 47:1293-A.
- Kyate, G.C. (1960). **How to Supervise**. Boston : Houghton Mifflin Co.
- Langstaff, Anne Louise. (1972). ”Development and Evaluation of an Auto Instruction Media Package of Teacher Education.” **Dissertation Abstracts International**. 33 October:1566-A.